

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

М. Қозыбаев атындағы
Солтүстік Қазақстан мемлекеттік университеті

Қазақстан Республикасы Конституциясының
20 жылдығына арналған
**«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ КОНСТИТУЦИЯСЫ
– ҚАЗІРГІ ЗАМАНҒЫ ҚҰҚЫҚТЫҚ ФЕНОМЕН»**
атты Жоғары оқу орындары аралық студенттер
конференциясының

МАТЕРИАЛДАРЫ

МАТЕРИАЛЫ

Межвузовской студенческой конференции
**«КОНСТИТУЦИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН –
ПРАВОВОЙ ФЕНОМЕН СОВРЕМЕННОСТИ»**,
посвященной 20-летию Конституции
Республики Казахстан

Петропавл, 2015 ж.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ**

**М. Қозыбаев атындағы
Солтүстік Қазақстан мемлекеттік университеті**

**Қазақстан Республикасы Конституциясының
20 жылдығына арналған
«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ КОНСТИТУЦИЯСЫ –
ҚАЗІРГІ ЗАМАНҒЫ ҚҰҚЫҚТЫҚ ФЕНОМЕН»
атты Жоғары оқу орындары аралық студенттер
конференциясының**

МАТЕРИАЛДАРЫ

(27 ақпан)

МАТЕРИАЛЫ

**Межвузовской студенческой конференции
«КОНСТИТУЦИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН –
ПРАВОВОЙ ФЕНОМЕН СОВРЕМЕННОСТИ»,
посвященной 20-летию Конституции
Республики Казахстан**

(27 февраля)

III

Петропавл, 2015 ж.

Редакция алқасы / Редакционная коллегия

Ашимов У.Б., ректор Северо-Казахстанского государственного университета им. М.Козыбаева - председатель.

Каиржанова Л.С., проректор по научной работе и внешним связям - заместитель председателя.

Батыров Б.Е., к.физ.-мат.н., доцент, декан факультета информационных технологий.

Куликов В.П., к.физ.-мат.н., доцент, член-корреспондент Международной академии информатизации, профессор кафедры «Информационные системы».

Чугунова А.А., к.п.н., и.о. заведующей кафедрой «Физика».

Таджигитов А.А., к.физ.-мат.н., доцент, заведующий кафедрой «Математика и информатика».

Куликова В.П., к.т.н., доцент кафедры «Математика и информатика».

Сизоненко С.А., заместитель декана по учебной и воспитательной работе, старший преподаватель кафедры «Физика».

Дуткин М.А., магистр, преподаватель кафедры «Математика и информатика».

Байтенизов Д.Т., руководитель научно-исследовательской службы.

«Конституция Республики Казахстан – правовой феномен современности»:
Материалы Межвузовской студенческой конференции, посвященной 20-летию Конституции Республики Казахстан. Т.3. - Петропавловск: СКГУ им. М.Козыбаева, 2015. - 331 с.

**Қазақстан Республикасы Конституциясының
20 жылдығына арналған
«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ КОНСТИТУЦИЯСЫ –
ҚАЗІРГІ ЗАМАНҒЫ ҚҰҚЫҚТЫҚ ФЕНОМЕН»
атты Жоғары оқу орындары аралық студенттер
конференциясының**

МАТЕРИАЛДАРЫ

(27 ақпан)

МАТЕРИАЛЫ

**Межвузовской студенческой конференции
«КОНСТИТУЦИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН –
ПРАВОВОЙ ФЕНОМЕН СОВРЕМЕННОСТИ»,
посвященной 20-летию Конституции
Республики Казахстан**

(27 февраля)

III

Устинов А.Г., Кольева Н.С. (СКГУ им. М.Козыбаева) Методические подходы к созданию и ведению портфолио по информатике ученика.....	153
Шевчук Д.В., Пяткова Т.В. (СКГУ им. М.Козыбаева) Роль элективных курсов по информатике в условиях предпрофильного и профильного обучения.....	161
Шох Т.К., Копнова О.Л., Серебrenикова В.В. (СКГУ им. М.Козыбаева) К вопросу о преподавании информатики в 5 классе общеобразовательной школы....	165

**5 секция. АҚПАРАТТАНУДЫҢ ФУНДАМЕНТАЛДЫҚ ЖӘНЕ
ҚОЛДАНБАЛЫ НЕГІЗДЕРІ
Секция 5. ФУНДАМЕНТАЛЬНЫЕ И ПРИКЛАДНЫЕ ОСНОВЫ
ИНФОРМАТИЗАЦИИ**

Badanova A.K., Borankulova G.S. (Taraz State University named after M.Kh.Dulaty, Kazakhstan) Multimedia EMC - AS an educational and methodical complex of new generation.....	168
Астапенко Н.В., Повельев А.В. (СКГУ им. М.Козыбаева) SEO-оптимизация как фактор успешного развития WEB-сайта и бизнеса.....	170
Астапенко Н.В., Черкасов С.В. (СКГУ им. М.Козыбаева) Инструменты для web-дизайнеров.....	172
Астапенко Н.В., Шакенова А.А. (СКГУ им. М.Козыбаева) Использование методологии IDEF0 при проектировании сайта туристической фирмы «Diadi Tour»	176
Астапенко Н.В., Шоткин Р.К. (СКГУ им. М.Козыбаева) Автоматизация производственных процессов центра обслуживания населения (ЦОН).....	180
Байжанов Н.Х., Астапенко Н.В. (СКГУ им. М.Козыбаева) Принципы формирования маршрута от клиента до офиса предприятия для WEB-сайта предприятия ТОО «Зангар-LTD»	184
Байузакова Г.С., Бекбергенова Н. (Таразский ГУ им. М.Х.Дулати) К вопросу ИТ-подготовки специалистов легкой промышленности.....	186
Байузакова Г.С., Иса М. (Таразский ГУ им. М.Х.Дулати) Особенности подготовки специалистов швейной отрасли с применением IT-технологий.....	189
Башенов Д.А., Касимов И.Р. (М.Қозыбаев атындағы СҚМУ) WEB-сайт жобалаудағы JOOMLA контентті басқару жүйесін қолданудың ерекшеліктері.....	193
Боговик А.С. (СКГУ им. М.Козыбаева) Проверка качества случайных последовательностей в играх БИНГО.....	196
Бухонин А.В., Отинова И.В. (СКГУ им. М.Козыбаева) К вопросу о разработке WEB-сайта для ИП «Бухонина Т.А.»	198
Бухонин И.И. (СКГУ им. М.Козыбаева) К вопросу о подходах к решению задачи составления расписания.....	200
Вайло Н.М., Отинова И.В. (СКГУ им. М.Козыбаева) К вопросу об автоматизации учета государственных закупок на платформе 1С: Предприятие 8.2.....	203
Войнов П.В., Отинова И.В. (СКГУ им. М.Козыбаева) К вопросу об автоматизации работы склада лекарственных средств с использованием программы «1С: Предприятие 8.2»	206
Гавришев А.О., Гуляева А.Л., Никишина О.А. (СКГУ им. М.Козыбаева) К вопросу об актуальности разработки информационной системы ведения бухгалтерского учета для ТОО «Петробайс» на платформе «1С: Бухгалтерия 8.2»	209

инструментом снижения издержек, позволяют расширить ассортимент товаров и услуг, повысить лояльность клиентов и партнеров, вывести на новый уровень логистику.

Современные выпускники высших учебных заведений – специалисты в области индустрии моды и текстильных технологий умеют использовать широкий спектр компьютерных технологий от построения чертежей базовой модели и модельного ряда до технологической подготовки поточного производства к изготовлению новых моделей одежды. Владение современными информационно-коммуникационными технологиями делает дизайнеров, конструкторов и технологов востребованными и конкурентоспособными на рынке труда.

Литература:

1. Kolokolnikova A.I. Computer modeling as active method of training // European Science and Technology [Text] : materials of the II international research and practice conference, Vol. II, Wiesbaden, May 9th–10th, 2012 / publishing office «Bildungszentrum Rodnik e. V.». – с. Wiesbaden, Germany, 2012. – 740 p. ISBN 978-3-9811753-7-0
2. Колокольникова, А. И. Компьютерное моделирование финансовой деятельности. [Электронный ресурс]: электронное учебно-методическое пособие/ Колокольникова А.И.– Кемерово, Изд-во КеИ(ф)РГТЭУ, 2012. – 156 с. : ил. ISBN 5-8154-0035-1. Продукт зарегистрирован в ФГУП НТИЦ «Информрегистр» (Минсвязи России) № гос. рег. 0321202060
3. . CADRUS: Успешный опыт использования САПР GRAFIS [Интернет-ресурс]: интернет издание.- Режим доступа: <http://www.cadrus.ru/cad/advantages/index.php>.

УДК 378:004

WEB-САЙТ ЖОБАЛАУДАҒЫ JOOMLA КОНТЕНТТІ БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІН ҚОЛДАНУДЫҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

Башенов Д.А., Касимов И.Р.
(*М.Қозыбаев атындағы СҚМУ*)

Joomla атауы ежелгі тілдердің бірі «суахили» тілінен аударғанда, бұл сөз «барлығы бірге» деген мағынаны білдіреді. Бұндай мағына Joomla контентті басқару жүйесінің барлық жобалаушыларының девизи болып қалыптасты, өйткені бұл контентті басқару жүйесінің авторларының негізгі мақсаты пайдаланушы өзіне қажетті нәрселерді бірегей және аз уақытта қалайтын элементтерін жобалау мүмкіндігін іске асыру болып табылды. Joomla тарихына бет бұрсақ, бұл контентті басқару жүйесінің ата-тегі одан да көне Mambo контентті басқару жүйесі саналады. Сол Mambo жүйесінен бір топ жұмыскерлер фирмадағы қаржылық қатынастар мен ықпал ету қысымдарына төзе алмай, бөлек шығуға мәжбүр болды. Joomla контентті басқару жүйесінің ресми түрде туылған күні ретінде 2005 жылдың 16 қыркүйек күні тіркелді, алайда жаңа туылған жүйе тек қана аты өзгертілген дәл сол көпке мәлім Mambo болып табылады [1].

Ғылыми мақаланың *мақсаты* ретінде Joomla контентті басқару жүйесінде кез келген ғаламтор пайдаланушысының жұмыс жасап, өздігінен web-сайт жобалаудың және құрудың мүмкін екенін айқындау көзделді. Joomla артықшылықтарын атап өтпеу мүмкін емес, өйткені бұл жүйе қазіргі таңда сайт жобалауға және құруға арналған жүйелердің әлемдік ғаламтор нарығында жетекші рөлдерде болуы басқа да

жүйелермен салыстырғанда айқын артықшылықтарға ие болуының маңыздылығымен танылды.

Тегінділік. Бұл – жүйенің ең негізгі артықшылықтарының бірі болып табылады, себебі бастауыш бағдарламалаушылар сайттың мазмұны мен құрылымына қыруар қаржы төлеуге дайын емес болып шығады. Ал тегін сайт жобалау және құру жүйесі көптеген тапсырысты орындап, табыс табуды көздейтін бағдарламалаушылардың назарына Joomla жүйесі бірден ілігетіні анық.

Әр түрлі толықтамалардың көптігі. Жүйеге көптеген шаблондар, модульдер және тағы басқа сайтты жобалауға қажетті негізқалаушы элементтер жобаланып, бекітілген, демек сайт жобалау үрдісінде әрбір жобалаушы өзіне қажетті элементті тез және еш қиындықсыз табуы мүмкін.

Тездетілген және толық орнату. Дәл осы артықшылық контентті басқару жүйесін таңдаудың маңызды факторларының бірі. Бұндай сенімді сөздерді ұсынудың себебі басқа жүйелерге қарағанда Joomla контентті басқару жүйесінің жүгіртпесі бірден орнатылып, пайдаланушы өте жылдам қарқында жүйені орнатып, жобалау үрдісіне кіріседі.

Стандартты икемдеулер. Жүйені орнатқаннан кейін сайтпен жұмыс жасау және оны икемдеуге қажетті минимум талаптары орнатылады, сол талаптарға сәйкес сайт алғашқы икемдеулерден өтеді. Бұндай артықшылық жобалаушының кейінгі жобалау сатыларында қиындықтарға тап болмауының алдын алады.

Жиі жаңартулар. Жобалаушылар әр кезде жүйенің олқылықтарын дер кезінде тауып, жүйені жедел түрде жаңартып, жақсартудан жалықпайды.

Құжатнама. Joomla контентті басқару жүйесі (CMS) жұмыс жасауына біраз уақыт болып қалғаннан кейін, ғаламтор төңірегінде жүйемен дұрыс жұмыс жасауға үйрететін, толықтамалары мен кеңестері жазылған құжатнамалық пакеттер толық түрде көрсетілген. Күрделі олқылық болған жағдайда, көптеген ғаламтор сайттарында, форумдарда бұл мәселені шешуге дайын пайдаланушылар тағы бар.

Тілдік кеңейтілім. Келесі артықшылық ретінде барлық тегін модульдердің, әкімшілік панельдің толығымен орыс тіліне аударылғаны, жалпы икемдеу панелінде көптеген тілдердің болуы саналады.

Жоғарыда көрсетілген артықшылықтарды ескере отыра, оқырман Joomla контентті басқару жүйесін сайт жобалауда өте тиімді және кемшіліксіз идеал жүгіртпе деген тұжырымға келуі мүмкін, алайда кез келген жүйе сияқты бұл жүйе де кемшіліксіз жобаланбаған. Кейбір кемшіліктері төменде қарастырылғаны хақ.

Бастаушы үшін күрделіліктер туындауы. Joomla контентті басқару жүйесінің кемшіліктерін анықтау мақсатымен бағдарламалаушылар мен түрлі форумдарға қатысушылар арасында пікіртерім өткізілген еді. Сол сұраным нәтижесінде ең басты кемшілік ретінде бастауыш бағдарламалаушылардың жүйеде жұмыс жасауға ыңғайласу, үйренудің күрделілігі. Өйткені әкімшілік панель біраз күрделендірілген режимде жобаланған. Бұл дегеніміз сайтқа күрделі модульдер мен элементтер енгізу үшін жүйені сенімді түрде меңгеру қажет.

Кейбір тақырыптар мен модульдердің ақылы болуы. Жоғарыда айтылғандай, жүйеде көптеген тақырыптар, модульдер тегін режимде орналасқан және кез келген пайдаланушы тегін модульдерді қолдана алады, алайда егер сайтты жақсарту мақсаты көзделетін болса, сайтты модернизациялау мақсатымен арнайы модульдер қосу ақылы модульдерсіз және тақырыптарсыз өте қиын болуы анық. Яғни бағдарламалаушы неғұрлым сайттың күрделі де тартымды болуын қаласа, соғұрлым ақылы элементтерді алу қажеттіліктеріне тап болады.

Парақтардың баяу жүктелуі. Сайтта көптеген модульдер мен кей жағдайда қажет емес артық бағдарламалық кодтардың көптігінен сайт парақтары баяу жүктелуі жиі

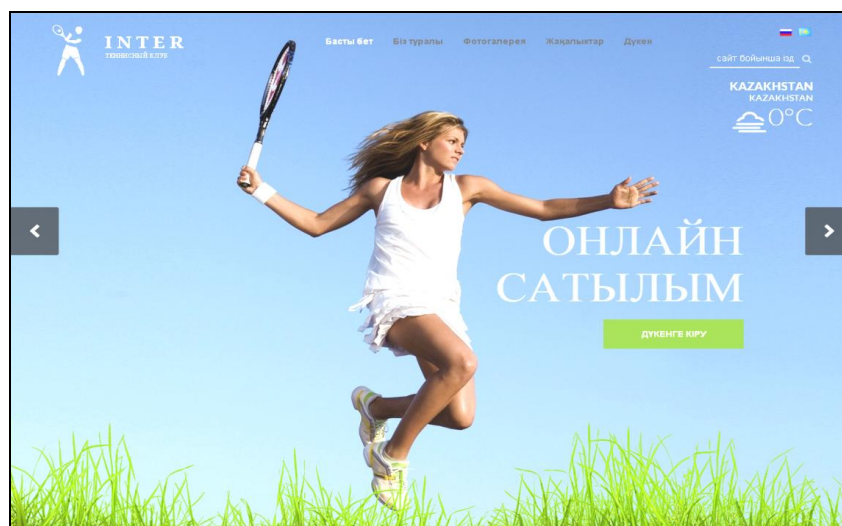
кездеседі. Бұл олқылықтың алдын-алудың кейбір шаралары – Joomla бағдарламалаушыларынан бұл олқылықты түзетуін күту және артық кодтардан құтылу шараларын ойластыру, алайда бұл қадамды тек өзіне нық сенімді бағдарламалаушылар ғана жасай алады [2].

Барлық артықшылықтар мен кемшіліктерді ескере отыра, қазіргі таңда бұл жүйе ең танымал жүйелердің бірі екеніне анық көз жеткізуге болады. Мысал ретінде ғаламтор төңірегіндегі www.ratingruneta.ru web-сайтының 2013 жылғы сайт пайдаланушыларының сараптамалары негізінде жүргізілген пікіртерім нәтижелерін алуға болады. Web-сайттың нақты осы пікіртерім нәтижелері бойынша алдыңғы орынды Drupal контентті басқару жүйесі иемденсе, талқыға түскен Joomla CMS 22,56 ұпаймен екінші орында орналасқан. Алайда айта кетер жайт, барлық пікіртерімге қатысушы жүйелердің ішінде жобалар саны бойынша алдыңғы орында дәл осы Joomla жүйесі орналасқан, яғни сайттың статистикасына сүйенсек, 3248 жоба Joomla-да жобаланса, бірінші орынды иемденген Drupal жүйесінде тек қана 2594 жоба жасалғанын көруге болады. www.ratingruneta.ru web-сайтының жүргізген жекелей пікіртерім нәтижелері 1 суретіне сәйкес көрсетілген.

#	CMS	Жобалар саны	Ұпай
1	 Drupal	2 594	36.00
2	 Joomla!	3 248	22.56
3	 MODX	2 504	21.33
4	 WordPress	1 761	15.66
5	 TYPO3	157	2.30

Сурет 1 www.ratingruneta.ru web-сайтының жүргізген жекелей пікіртерім нәтижелері

Joomla CMS-та жобаланған сайттардың мысалы ретінде аз уақыт ішінде жобаланған Петропавл қаласының «Теннисный клуб «Inter» жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің (ЖШС) web-сайтын келтіруге болады. Теннисный клуб «Inter» жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің web-сайтының басты беті 2 суретіне сәйкес көрсетілген.

Сурет 2 Теннисный клуб «Inter» жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің web-сайтының басты беті

Кішігірім тарихқа шолу, артықшылықтар мен кемшіліктердің саралануы, ғаламтордағы пікіртерім көрсетілімдері және жеке тәжірибе бойынша сайт жобалау

нәтижелерінен кейін шығатын қорытынды: web-сайт жобалаушыларға, бастауыш ретінде жұмыс жасап жатқан бағдарламалаушыларға Joomla контентті басқару жүйесі бірден бір қолайлы, қарапайым, уақытты көп талап етпейтін, қаржы бойынша тиімді, танымалдығы бойынша алдыңғы орындағы жүйе болып табылады және де табылған кемшіліктер айтарлықтай өзекті де күрделі болып табылмады, яғни уақыт өте келе олқылықтар мен кемшіліктерді дұрыстауға болады.

Әдебиет:

1. Берри Норт. Joomla. Практическое руководство. – НТ.: Пресс, 2008. – 430 с.;
2. Хаген Граф. Создание веб-сайтов с помощью Joomla 1.5. – СПб.: МХ, 2009. – 284 с.;
3. Колисниченко Д.Н. Joomla. Руководство пользователя. – М.: Диалектика, 2009. – 224 с.

УДК 519.25

**ПРОВЕРКА КАЧЕСТВА СЛУЧАЙНЫХ ПОСЛЕДОВАТЕЛЬНОСТЕЙ
В ИГРАХ БИНГО**

Боговик А.С.

(СКГУ им. М.Козыбаева)

Лотереи, как правило, основываются на вере в то, что весь процесс действительно случаен, и что все имеют равные шансы на выигрыш. Математика позволяет проверить на истинность заявления о случайности процесса. В данной статье описаны некоторые методы, позволяющие это сделать.

Методы исследования, применяемые в данной статье:

1) критерий пиков, позволяющий определить, действительно ли случайна последовательность чисел;

2) критерий χ^2 , позволяющий определить, равномерно ли распределены числа в последовательности;

Лототрон в случае «ТВ Бинго» и мешок с бочонками в случае «Русского лото» можно считать генераторами случайных чисел, так как теоретически номер каждого шара или бочонка не должен зависеть от предыдущих номеров и влиять на последующие, а также предполагается, что последовательности распределены равномерно. Номера, соответственно, выпавших шаров и вытащенных бочонков, следовательно, можно считать выдаваемыми ими случайными последовательностями чисел, качество которых можно проверить несколькими способами.

Далее будут применены критерий пиков для проверки, действительно ли случайны последовательности, и критерий χ^2 для проверки, действительно ли они распределены равномерно.

Для большей достоверности проверено по два тиража для каждой из лотерей.

Критерий пиков (поворотных или экстремальных точек) позволяет оценить зависимость величин от порядка. Каждый член последовательности сравнивается с